

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ Τ.Π.Ε ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ.**

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΛΑΔΟΥ ΠΕ02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ**

**Διδακτική πρόταση
για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία Α΄ Γυμνασίου:
*«Το πιο γλυκό ψωμί», λαϊκὴ παραμύθι***

Επιμορφούμενη: Αγγελή Μαρία, ΠΕ02.
Κ.Σ.Ε. Αγρινίου 2013.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος: «Το πιο γλυκό ψωμί», λαϊκό παραμύθι

Δημιουργός: Αγγελή Μαρία, Φιλολόγος (κλάδος ΠΕ02)

Γνωστικό αντικείμενο: Νεοελληνική Λογοτεχνία Α΄ Γυμνασίου

Διδακτική θεματική ενότητα: «Το πιο γλυκό ψωμί», λαϊκό παραμύθι από την ενότητα *Λαογραφικά* του διδακτικού εγχειριδίου 'Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας' Α΄ Γυμνασίου, σελ.18-21 .

Τάξη: Α΄ Γυμνασίου

Τμήμα: Α2

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ - ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Στη συγκεκριμένη διδακτική προσέγγιση επιχειρείται η διδασκαλία του μαθήματος της Λογοτεχνίας μέσω της αξιοποίησης των νέων Τεχνολογιών. Η συγκεκριμένη πρόταση ξεφεύγει από την παραδοσιακή φιλολογική διδασκαλία καθώς με τη χρήση των Web 2 εργαλείων και του διαδικτύου η μαθησιακή διαδικασία καθίσταται διερευνητική, ομαδοσυνεργατική και βιωματική. Οι μαθητές αναπλάθουν το παραμύθι χρησιμοποιώντας πληροφορίες από ηλεκτρονική βιβλιογραφία και εικόνες από τις μηχανές αναζήτησης, σχεδιάζουν ζωγραφικές συνθέσεις και εννοιολογικούς χάρτες, , παρουσιάζουν ψηφιακά το παραμύθι, έρχονται σε επαφή με άλλα σημειωτικά μέσα και δημιουργούν πολυτροπικά κείμενα. Ακόμη δημοσιεύουν το υλικό που δημιούργησαν και επικοινωνούν με το ευρύτερο εκπαιδευτικό σύνολο και την κοινωνία δίνοντας έτσι στο παραμύθι μια άλλη διάσταση.

Ο ρόλος του δασκάλου ανανεώνεται σε συντονιστή – καθοδηγητή. Έμφαση δίνεται στην εργασία σε ομάδες και στην ανατροφοδότηση των μαθητών με πληροφορίες και αξιολογικές κρίσεις που προέρχονται από την ίδια την ομάδα καθώς στα πλαίσια της ανακαλυπτικής πορείας μάθησης οι μαθητές συμμετέχουν ενεργητικά στο αποτέλεσμα της ομάδας τους.

ΜΕ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ:

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στο τμήμα Α2 του 2^{ου} Γυμνασίου Αγρινίου 'Κοσμάς ο Αιτωλός'. Όλες οι δραστηριότητες είναι συμβατές με τους στόχους του ισχύοντος αναλυτικού προγράμματος για το Γυμνάσιο και ειδικά για το μάθημα της Λογοτεχνίας.

ΣΚΟΠΟΣ: Οι μαθητές να απολαύσουν ένα λαϊκό αφήγημα και κατανοήσουν ότι το παραμύθι δεν είναι ένα είδος απλοϊκό και ξεπερασμένο, αλλά έχει διαχρονική λογοτεχνική αξία, είναι ζωντανό και κληροδοτείται στη δικιά τους γενιά ως λαϊκή πολιτισμική λογοτεχνική κληρονομιά που σώζεται από γενιά σε γενιά και αυτό την καθιστά ενεργή ως τις μέρες μας. Ακόμη να αποκτήσουν μεταγνώση και εξοικείωση με τα Web 2 εργαλεία.

Γνωστικοί στόχοι:

Επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να διερευνήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά του περιεχομένου και της μορφής των λαϊκών παραμυθιών με στόχο τη βαθύτερη εξοικείωση και γνωριμία τους με τη σημαντικότερη γλωσσική εκδήλωση του λαού μας, το παραμύθι, που αποτέλεσε πρόδρομο της λογοτεχνίας.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες διευρυμένης ανάγνωσης παίρνοντας ρόλους προκειμένου να διαβάσουν και να κατανοήσουν το κείμενο (φιλιαναγνωσία), να διακρίνουν τα γνωρίσματα του παραμυθιού ως ξεχωριστό αφηγηματικό είδος και να κατακτήσουν μέσω της δικής τους έρευνας τις ιδιαιτερότητές του ως κειμενικό είδος(γλωσσικός γραμματισμός).
- Να συλλάβουν μέσω της δημιουργικής επικοινωνίας με το λαϊκό αφήγημα το φαινόμενο του παραμυθιού ως διαχρονικό και παγκόσμιο διαπιστώνοντας μέσω της έρευνας ότι τα παραμύθια κάθε χώρας είναι συνήθως παραλλαγές ενός παγκόσμιου προτύπου που χρησιμοποιούν κοινά αφηγηματικά μοτίβα.
- Να αντιληφθούν την αξία των παραμυθιών ως πεδίου αναπαράστασης κοινωνικών αξιών και να εντοπίσουν τη σχέση της θεματολογίας τους με συνήθειες ή αντιλήψεις του παρελθόντος και σήμερα.
- Να διαπιστώσουν τη συμβολική χρήση της γλώσσας και τις απεριόριστες δυνατότητές της.
- Να συνειδητοποιήσουν τη διδακτική πρόθεση του παραμυθιού ‘Το πιο γλυκό ψωμί’ να παρουσιάσει το ψωμί ως προϊόν και αμοιβή του ανθρώπινου μόχθου και να κατανοήσουν το θεματικό του κέντρο, ότι η εργασία είναι πηγή χαράς και ικανοποίησης.
- Να συνεξετάσουν, να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν το παραμύθι με άλλα κείμενα ή άλλα σημειωτικά μέσα(κριτικός γραμματισμός).
- Να αναγνωρίσουν μέσω της συγκριτικής ανάλυσης και της μεταφοράς του παραμυθιού σε άλλα σημειωτικά μέσα την ιστορικότητα των πολιτισμικών αξιών (πολιτισμικός γραμματισμός).
- Να αλλάξουν το ύφος και το τέλος του παραμυθιού και έτσι να ασκηθούν στη δημιουργική γραφή και να αναδείξουν τον παιγνιώδη χαρακτήρα της λογοτεχνίας. Να κατανοήσουν τους μηχανισμούς κατασκευής και λειτουργίας του λογοτεχνικού νοήματος και τη δραστικότητα της λογοτεχνικής γλώσσας, να μάθουν με την ερασιτεχνική ανάπλαση του κειμένου να οργανώνουν τις πολλαπλές εκδοχές του κειμένου και να ανακαλύψουν τη ρευστότητά του και τη συγγραφική διαδικασία.
- Να εξοικειωθούν με το μετασχηματισμό του λαϊκού παραμυθιού σε άλλο λογοτεχνικό είδος. Να κατανοήσουν ότι η μεταγραφή ενός λογοτεχνικού κειμένου με τη βοήθεια των πολυμέσων αναδεικνύει τη συνομιλία των τεχνών στο εσωτερικό τους.

Παιδαγωγικοί στόχοι

- Να καλλιεργήσουν τη φιλιανγνωσία και τη δημιουργικότητα κυρίως μέσω της δημιουργίας αναγνωστικών κοινοτήτων και την παραγωγή προσωπικού λόγου.
- Να εξοικειωθούν με τη διερεύνηση και την επιλογή πληροφοριών μέσα από το υλικό που προσφέρει το διαδίκτυο.
- Να ενισχύσουν την κριτική τους ικανότητα μέσα από τη αξιολόγηση των προσφερόμενων πληροφοριών όσον αφορά τη χρησιμότητά τους και τη συγκριτική μελέτη κειμένων και διαφορετικών σημειωτικών μέσων (κριτικός γραμματισμός) .
- Να ασκηθούν στην ανακαλυπτική – διερευνητική μάθηση και να εκτιμήσουν την αξία της προσωπικής ανακάλυψης της γνώσης. Να αναπτύξουν έτσι ιδιαίτερες δεξιότητες και να αποκτήσουν νέες γνώσεις μέσω της ανακαλυπτικής διαδικασίας.
- Να μάθουν να εργάζονται σε ομάδες (ομαδοσυνεργατική μέθοδος) καλλιεργώντας δυνατότητες επικοινωνίας, συνεργατικότητας για την επίτευξη ενός κοινού στόχου και επίλυσης προβλημάτων μέσα από τον ενεργό τους ρόλο στην ομάδα και να οδηγηθούν στη μάθηση από την αλληλεπίδρασή τους με άλλα άτομα μέσω της υλοποίησης κοινών δραστηριοτήτων (συνεργατική μάθηση).
- Να αναπτύξουν τη φαντασία τους, καθώς παράγουν δικό τους λογοτεχνικό κείμενο.
- Να επιτύχουν τη βιωματική τους συμμετοχή στην αφήγηση με τη δημιουργία παρουσίασης.
- Να γίνουν ενεργητικοί φορείς της παιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας καθιστώντας τη μάθηση βιωματική και κατά συνέπεια να αυτονομηθούν και να οικοδομήσουν τη γνώση τους σε μια διαδικασία προσωπικής κατασκευής της γνώσης που εδράζεται πάνω σε προγενέστερες (εποικοδομισμός).
- Να κατανοήσουν τη δύναμη της έκφρασης μέσα από διαφορετικές διόδους: ποίηση , θέατρο, μουσική, ζωγραφική (πολιτιστικός γραμματισμός).

Τεχνολογικοί στόχοι (νέος γραμματισμός)

- Να χειρίζονται με άνεση τον Η/Υ .
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση Web 2 εργαλείων (google drive, ιστολόγια).
- Να ασκηθούν στην αναζήτηση ποικίλου υλικού μέσω διαδικτύου. Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν τις πληροφορίες, να ελέγξουν την εγκυρότητά τους, την επικαιρότητά τους, την πληρότητά τους, να μορφοποιήσουν και να συνδυάσουν. Δίνεται έτσι έμφαση στην καλλιέργεια της δεξιότητας για κριτική ανάγνωση και στην αξιολόγηση της διαδικτυακής πληροφορίας.
- Να παράγουν, να ανασχηματίζουν και να βελτιώνουν κείμενα και να ασκούνται έτσι στην παραγωγή λόγου και την επικοινωνία με ηλεκτρονικά μέσα, κάτι πολύ συνηθισμένο τις σημερινές κοινωνίες και να εκτελούν ασκήσεις δημιουργικής γραφής μέσω των οποίων καλλιεργούνται οι δημιουργικές τους κλίσεις (νέος γραμματισμός).

- Να αποκτήσουν δεξιότητες ψηφιακού γραμματισμού με τη δημιουργία πολυτροπικού κειμένου, με το οποίο οι αναπαραστατικοί κώδικες πολλαπλασιάζονται. Έτσι εμπλέκονται δημιουργικά στην παραγωγή της σχολικής γνώσης (επικοινωνισμός) και να εξοικειώνονται με τις πρακτικές του ψηφιακού γραμματισμού αξιοποιώντας λειτουργικά τα νέα μέσα.
- Να αφομοιώσουν τις δυνατότητες του λογισμικού Παρουσιάσεων.
- Να φτιάχνουν εννοιολογικούς χάρτες.
- Να αξιοποιήσουν ψηφιακούς πόρους για τον εντοπισμό πληροφοριών (Πύλη Ελληνικής Γλώσσας, Wikipedia, Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού κ.ά).
- Να εκτιμήσουν τις δυνατότητες που παρέχουν τα ΤΠΕ και να κατανοήσουν μέσω των ΤΠΕ τους διαφορετικούς σημειωτικούς τρόπους οργάνωσης του κειμένου.
- Να δημοσιεύσουν σε blog (ολιστικό μοντέλο) τα συγγραφικά τους πονήματα και να εκπαιδευτούν σε δύο ρόλους: του συγγραφέα και του αναγνώστη προσφέροντας και στους δύο ρόλους δημόσια έκφραση.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ:

- Βιντεοπροβολέας (Projector)
- Φωτοτυπίες των φύλλων εργασίας
- Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου(Microsoft Word)
- Εργαλείο Windows Ζωγραφική
- Ηλεκτρονικά φύλλα εργασίας
- Web 2 λογισμικά (blogger)
- Μηχανή αναζήτησης πληροφοριών
- Διαδίκτυο internet. Σχετικές διευθύνσεις περιήγησης:

www.google.gr

<http://google.gr/images>

[google drive](https://drive.google.com)

www.dschooll.edu.gr

<http://el.wikipedia.org/wiki>

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica

<http://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/tools/concorda>

<http://www.snhell.gr/search/list.asp>

<http://www.youtube.com/watch?v=ayPfaUjjEBU>

http://www.youtube.com/watch?v=JBwhv0pk_vc

<http://www.youtube.com/watch?v=qWqwYtyZl1I>

http://www.youtube.com/watch?v=RsVqmk2Vu_I

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ:

Κατά τη συνεργασία των μαθητών σε ομάδες και τη συγγραφή ομαδικού κειμένου έχουμε παραγωγή λόγου σε συνθήκες ανάδρασης. Έτσι η σκέψη κάθε μαθητή ανατροφοδοτεί τη σκέψη των υπολοίπων μαθητών της ομάδας. Οι μαθητές ασκούνται στην αυτενέργεια, αλλά και τη συνεργασία για ένα κοινό στόχο στα πλαίσια της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου. Έρχονται σε επαφή με το παραμύθι μέσα από μια διαφορετική προσέγγιση. Χρησιμοποιούν τις δυνατότητες που τους παρέχουν οι Νέες Τεχνολογίες και μαθαίνουν να χειρίζονται βασικά εργαλεία Web 2 με τα οποία:

- αναζητούν, κρίνουν και επιλέγουν πληροφορίες από διάφορους ψηφιακούς πόρους που σχετίζονται με το παραμύθι που μελετούν (νέος κριτικός γραμματισμός),
- συγκρίνουν ,αναλύουν και αντιπαραθέτουν κείμενα (διαμεσιτική ανάγνωση) και βρίσκουν πιο εύκολα ομοιότητες και διαφορές του παραμυθιού με άλλα παραμύθια ή άλλα σημειωτικά μέσα: τραγούδι, θεατρική διασκευή (κριτικός γραμματισμός),
- μελετούν και παράγουν δικά τους κείμενα: σχολιασμοί, παραμύθι , ποίημα (ψηφιακός γραμματισμός),
- κατανοούν, αναλύουν και ερμηνεύουν το λογοτεχνικό λόγο και τις πολιτισμικές αναπαραστάσεις, όπως αυτές προβάλλονται μέσα στο παραμύθι και συνειδητοποιούν την ιστορικότητα των πολιτισμικών αξιών (πολιτισμικός γραμματισμός) ,
- αποδίδουν σχηματικά με εννοιολογικούς χάρτες βασικές έννοιες του κειμένου που μελετούν: χαρακτηριστικά παραμυθιού, διαδικασία παραγωγής ψωμιού (νέος ψηφιακός γραμματισμός)
- εμπεδώνουν τη πολλαπλή λειτουργία της ελληνικής γλώσσας με τη μελέτη της μεταφορικής χρήσης της λέξης 'ψωμί' μέσα από ψηφιακούς πόρους (νέος ψηφιακός γραμματισμός)
- αφηγούνται ψηφιακά το παραμύθι δημιουργώντας δικά τους παρουσίαση
- προβάλλουν και δημοσιεύσουν τα έργα τους στο διαδίκτυο (κοινωνικός γραμματισμός).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Η προσέγγιση του παραμυθιού με χρήση εργαλείων ΤΠΕ που επιτρέπουν την έρευνα σε ηλεκτρονικές πηγές και την αποτύπωση της νέας γνώσης σε πολυτροπικά κείμενα, αλλά και τη δημοσίευση των κειμένων αυτών σε ιστολόγιο διαφοροποιείται από αυτή που επιχειρείται στο πλαίσιο του κλασικού γραμματισμού. Η χρήση των ΤΠΕ έχει πρόθεση να δημιουργήσει ένα παιδαγωγικό περιβάλλον που ενθαρρύνει την αυτενέργεια του μαθητή, κινητοποιεί το ενδιαφέρον του και να διευκολύνει την ερμηνεία του παραμυθιού με τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε υποστηρικτικά μέσα.

Στο πλαίσιο αυτό ο εκπαιδευτικός δημιουργεί φύλλα εργασίας βάσει των οποίων θα δραστηριοποιηθούν οι ομάδες, αξιοποιεί εμπειρίες των μαθητών από άλλα γνωστικά αντικείμενα,

παρέχει δυνατότητες από κοινού επίλυσης προβλημάτων με την συνεπεξεργασία κειμένων, εικόνων, βίντεο και διαμοίρασης ψηφιακών πόρων, προωθεί τη δημιουργική εμπλοκή των μαθητών στη διερευνητική μαθησιακή διαδικασία και την καλλιέργεια κριτικής σκέψης και στηρίζει τη συνεργασία και τη επικοινωνία με τη δημιουργία ιστολογίου της τάξης.

Στο πλαίσιο του μαθητοκεντρικού αυτού μοντέλου ο εκπαιδευτικός καθίσταται καθοδηγητής και διευκολυντής της προσπάθειας των μαθητών να αναζητήσουν ψηφιακό υλικό (ανακαλυπτική μέθοδος), να το επεξεργαστούν ομαδικά και να οδηγηθούν σε συλλογικό αποτέλεσμα (ομαδοσυνεργατική μάθηση), να μάθουν οικοδομώντας μόνοι τους τη νέα γνώση (εποικοδομισμός) και να δημοσιεύσουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους (ολιστικό μοντέλο). Ο ρόλος του εκπαιδευτικού άλλοτε γίνεται υποστηρικτικός προκειμένου οι μαθητές μέσα στα καθιερωμένα χρονικά πλαίσια να ολοκληρώσουν την προσπάθειά τους.

Πιο συγκεκριμένα:

- Ο εκπαιδευτικός είναι πάντοτε δίπλα στους μαθητές. Δε δίνει όμως έτοιμες απαντήσεις.
- Οργανώνει διδακτικές καταστάσεις μέσα στις οποίες οι μαθητές μπορούν να διερευνήσουν, να εκφραστούν και να αλληλεπιδράσουν με το περιβάλλον προκειμένου να οικοδομήσουν τη γνώση τους.
- Αξιολογεί το παραγόμενο αποτέλεσμα, αλλά και τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης της διδακτικής παρέμβασης.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ:

Ως μέθοδος διδασκαλίας επιλέγεται η ομαδοσυνεργατική για τη διερεύνηση και η ολιστική για την ανάλυση και την παρουσίαση από την ίδια την τάξη του ψηφιακού υλικού στο οποίο βασίστηκε η προσέγγιση του παραμυθιού. Με τις μεθόδους αυτές ευνοείται η κοινωνική αλληλεπίδραση και η ομαδοσυνεργατική μάθηση και καλλιεργείται το αίσθημα ευθύνης για την παραγωγή συλλογικού αποτελέσματος. Η χρήση των ΤΠΕ διευκολύνει τους μαθητές να ανακαλύπτουν με το δικό τους τρόπο τη γνώση ενεργητικά και να καλλιεργούν την κριτική και αξιολογική τους ικανότητα μέσα από διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Τόπος διεξαγωγής σεναρίου: Αίθουσα διδασκαλίας, Εργαστήριο Πληροφορικής.

Προβλεπόμενος χρόνος διδασκαλίας: 9 διδακτικές ώρες. Οι δύο πρώτες ώρες θα είναι συνεχόμενες, οπότε θα χρειαστεί αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΑΞΗΣ

Οι μαθητές/τριες θα οργανωθούν σε 5 ομάδες των τεσσάρων ατόμων με βασικό περιορισμό ως προς τη σύνθεσή τους να συμμετέχει σε κάθε ομάδα τουλάχιστον ένας μαθητής με ευχέρεια τη χρήση των εργαλείων ΤΠΕ. Κάθε μαθητής/τρια θα αναλάβει ένα ρόλο ως εξής:

α) συντονιστής ομάδας

β) χειριστής Η/Υ

γ) γραμματέας ο οποίος κρατά σημειώσεις και συνθέτει με τη βοήθεια των υπόλοιπων μελών

δ) παρουσιαστής των αποτελεσμάτων της έρευνας της ομάδας.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ – ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

- Η διδασκαλία του παραμυθιού στην τάξη.
- Η εξοικείωση εκπαιδευτικού - μαθητών με ομαδοσυνεργατική αντίληψη επικοινωνίας
- Η ευελιξία στο ωρολόγιο πρόγραμμα
- Η διαθεσιμότητα του εργαστηρίου Πληροφορικής
- Η διαθεσιμότητα βιντεοπροβολέα
- Η εξοικείωση μαθητών με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων
- Η δημιουργία ιστολογίου στην υπηρεσία blogger της google από τον εκπαιδευτικό και τοποθέτηση χώρου για ετικέτες στη διάταξη του ιστολογίου.

ΣΤΑΔΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Στη διδακτική πρόταση που ακολουθεί οι μαθητές σε 9 διδακτικές ώρες προσεγγίζουν το παραμύθι «Το πιο γλυκό ψωμί» μέσα από μία διαφορετική διερευνητική μαθησιακή διαδικασία. Στις δύο πρώτες διδακτικές ώρες κάνουν εξάσκηση στα Web 1 εργαλεία και εξοικειώνονται με τα εργαλεία Web 2. Την τρίτη ώρα παρακολουθούν σχετικό βίντεο με χρήση βιντεοπροβολέα, λαμβάνουν τα φύλλα εργασίας τους και συζητούν σχετικά με τους στόχους και τους ρόλους που καλούνται να πάρουν στη συγκεκριμένη διδακτική πρόταση. Τις επόμενες πέντε ώρες εκπονούν τις εργασίες τους στο εργαστήριο Πληροφορικής, όπως αυτές τους ζητούνται στα φύλλα εργασίας. Την ένατη διδακτική ώρα η κάθε ομάδα παρουσιάζει με χρήση βιντεοπροβολέα τις εργασίες της, απαντά σε ερωτήσεις, σχολιάζει και αξιολογεί το δικό της έργο και τις εργασίες των άλλων ομάδων και συμπληρώνει φύλλο αξιολόγησης.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΤΑΔΙΟ

Α΄Φάση (2 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο)

Οι μαθητές εισέρχονται στο εργαστήριο Πληροφορικής, χωρίζονται σε 5 ομάδες των 4 ατόμων (η συγκεκριμένη τάξη αριθμεί 20 μαθητές) φροντίζοντας ώστε σε κάθε ομάδα να υπάρχουν μαθητές διαφορετικών επιδόσεων και κάθονται ανά δύο σε έναν υπολογιστή.

Στα πλαίσια της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου ορίζεται ο συντονιστής κάθε ομάδας από τα υπόλοιπα μέλη της. Η καθηγήτρια εξηγεί τους στόχους της διδασκαλίας, τους ρόλους που καλούνται να αναλάβουν οι μαθητές και το πόσο σημαντική είναι η δική τους συμμετοχή. Επισημαίνει ότι ο δικός του ρόλος θα είναι συντονιστικός, υποστηρικτικός και διαμεσολαβητικός.

Στη συνέχεια οι μαθητές εξασκούνται:

- στην αναζήτηση πληροφοριών μέσω των μηχανών αναζήτησης,
- την αναζήτηση και την επιλογή εικόνων,
- τη χρήση επεξεργαστή κειμένου,
- τη χρήση του εργαλείου των Windows *Ζωγραφική*
- την αναζήτηση υλικού(ήχου, βίντεο) από την ιστοσελίδα youtube.gr ,
- τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών και παρουσιάσεων με χρήση της υπηρεσίας της *google Drive Παρουσιάσεις*.
- την εξοικείωση με συγκεκριμένα εργαλεία για τη μεταφορά υλικού (βίντεο, εικόνες, εννοιολογικούς χάρτες, παρουσιάσεις) σε προσχέδιο ανάρτησης σε ιστολόγιο και τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων
- τη διαδικασία ανάρτησης και τον τρόπο δημοσίευσης εργασιών σε ιστολόγιο

Κατόπιν οι μαθητές ενημερώνονται για τη δημιουργία ιστολογίου του μαθήματος στο οποίο κάθε ομάδα θα κάνει ανάρτηση των εργασιών της και θα αξιολογεί τις εργασίες των άλλων ομάδων. Η διδάσκουσα παρουσιάζει στους μαθητές το ιστολόγιο του μαθήματος που η ίδια δημιούργησε έχοντας ήδη τοποθετήσει στη διάταξη του ιστολογίου χώρο για ετικέτες στο πάνω μέρος. Στη συνέχεια ζητά από τους συντονιστές κάθε ομάδας να χρησιμοποιήσουν το δικό τους gmail ή εναλλακτικά να δημιουργήσουν το gmail της ομάδας τους. Κατόπιν ζητάει το gmail από το συντονιστή της κάθε ομάδας και τον προσκαλεί συνδιαχειριστή στο ιστολόγιο, έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα δημοσίευσης του υλικού της. Οι μαθητές αυτοί πρέπει να αποδεκτούν την πρόσκληση.

Β΄ Φάση (1 διδακτική ώρα στην τάξη)

Αφού έχει προηγηθεί στην τάξη η διδασκαλία του παραμυθιού οι μαθητές παρακολουθούν με βιντεοπροβολέα τη δραματοποίηση του παραμυθιού από το 1ο Γυμνάσιο Αρτέμιδος στα πλαίσια της παιδαγωγικής αρχής της αφόρμησης. Πρόκειται για μια σύντομη εισαγωγή 15΄λεπτών με στόχο τη διέγερση του ενδιαφέροντος των μαθητών και τη φιλιανγνωσία. Οι «διαφορετικές» αναγνώσεις εξάλλου αξιοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία ως στοιχεία κριτικού στοχασμού και ως αφορμή διερεύνησης κάποιας άλλης εκδοχής. Θα αποτελέσει έτσι την αφηγηρική βάση για το σύνολο των μαθητών πριν εστιάσουν το ενδιαφέρον τους στην επιμέρους θεματική των διαφοροποιημένων ανά ομάδα φύλλων εργασίας.

Η τεχνική παρέμβαση της αφόρμησης των 15΄ θα συμπληρωθεί από σχόλια – παρατηρήσεις βασισμένες στη νέα αισθητική οπτική που έδωσε η προβολή του έργου με οπτικοακουστικά μέσα, εν προκειμένω ο προτζέκτορας.

Στη συνέχεια δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να περιηγηθούν ελεύθερα στους σχετικούς με την ενότητα δικτυακούς τόπους προκειμένου να τους χειρίζονται ευκολότερα στην επόμενη φάση, σ΄ αυτήν με την ενασχόληση με τα φύλλα εργασίας.

Τέλος ο καθηγητής παρουσιάζει σύντομα στους μαθητές τα ζητούμενα των φύλλων εργασίας και δίνει διευκρινίσεις.

Γ΄ Φάση (5 διδακτικές ώρες στο εργαστήριο)

Στο στάδιο αυτό οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες επιχειρούν την προσέγγιση και επεξεργασία του παραμυθιού μέσα από τις οδηγίες που υπάρχουν στα φύλλα εργασίας που τους έχουν δοθεί σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ο καθηγητής κατά τη διάρκεια της έρευνας ενεργεί διευκολυντικά. Πιο συγκεκριμένα:

1^η ώρα

Οι μαθητές της **πρώτης Ομάδας** ασχολούνται με τη διερεύνηση των βασικών χαρακτηριστικών περιεχομένου και μορφής των λαϊκών παραμυθιών. Μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τη σημαντικότερη γλωσσική και λογοτεχνική εκδήλωση του λαού μας. Επισκέπτονται την ιστοσελίδα el.wikipedia.gr, εντοπίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των παραμυθιών και κρατάνε σημειώσεις, τις οποίες καταγράφουν σε έγγραφο Word που το αποθηκεύουν σε φάκελο στην επιφάνεια εργασίας με την ονομασία «Ομάδα Α΄». Συμβουλευούνται την Εκπαιδευτική Πύλη www.greeklanguage.gr για διευκρίνιση λέξεων που τυχόν δε γνωρίζουν. Στη συνέχεια επισκέπτονται την υπηρεσία της google drive Παρουσιάσεις και χρησιμοποιώντας τα εργαλεία της google δημιουργούν εννοιολογικό χάρτη, στον οποίο παρουσιάζουν σχηματικά τα βασικά γνωρίσματα των παραμυθιών. Έπειτα αποθηκεύουν τον χάρτη σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **δεύτερης Ομάδας** ασχολούνται με τη συμβολική χρήση από το λαό μας της λέξης «ψωμί» στο κείμενο, αλλά και στον καθημερινό λόγο. Επισκέπτονται την Εκπαιδευτική Πύλη www.greeklanguage.gr στη στήλη *Λεξικά* και εντοπίζουν τις φράσεις στις οποίες η λέξη 'ψωμί' χρησιμοποιείται με μεταφορική σημασία. Αποθηκεύουν τις φράσεις αυτές σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους και στη συνέχεια υπογραμμίζουν με μπλε χρώμα την ερμηνεία τους και με κίτρινο τη φράση που περικλείει το νόημα της λέξης *ψωμί* στο παραμύθι.

Οι μαθητές της **τρίτης Ομάδας** αναγνωρίζουν στο κείμενο το κεντρικό του νόημα, την αξία της εργασίας και επιχειρούν να παρουσιάσουν ψηφιακά την ιστορία του παραμυθιού. Επισκέπτονται το ψηφιακό σχολείο www.dschooll.edu.gr και από το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή αντιγράφουν το παραμύθι 'Το πιο γλυκό ψωμί' και το αποθηκεύουν σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Διαβάζουν προσεκτικά το κείμενο και εντοπίζουν τη φράση που περικλείει το βασικό νόημα του παραμυθιού. Τη φράση αυτή υπογραμμίζουν με τη χρήση του εργαλείου 'έντονη γραφή'. Στη συνέχεια επιχειρούν να αφηγηθούν το παραμύθι με χρήση ποιητικού λόγου γράφοντας μόνοι τους ένα ποίημα σε έγγραφο Word που το αποθηκεύουν σε ένα φάκελο στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους με την ονομασία « Ομάδα Γ' ».

Οι μαθητές της **τέταρτης Ομάδας** εξετάζουν στο παραμύθι τις διάφορες όψεις του λαϊκού πολιτισμού. Οι μαθητές αντιγράφουν από το ψηφιακό σχολείο www.dschooll.edu.gr στο εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή το παραμύθι και το αποθηκεύουν σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Στη συνέχεια εντοπίζουν στο κείμενο εικόνες που καθρεπτίζουν όψεις της λαϊκής ζωής που σβήνουν σιγά σιγά και τις υπογραμμίζουν με μπλε χρώμα και εικόνες που παρουσιάζουν συνήθειες ή αντιλήψεις του λαού μας που εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα και τις υπογραμμίζουν με πράσινο χρώμα. Κατόπιν συζητούν και κρατούν σημειώσεις.

Οι μαθητές της **πέμπτης Ομάδας** έρχονται σε επαφή με άλλα κειμενικά είδη και άλλες μορφές τέχνης , συγκρίνουν και ασκούν τη φαντασία τους μέσω των απεριόριστων δυνατοτήτων που παρέχει η τεχνολογία.

Την πρώτη ώρα επισκέπτονται την ιστοσελίδα του Νέου Ελληνισμού www.snhell.gr και αναζητούν το ποίημα του Χ. Σακελλαρίου « Ο κύκλος του ψωμιού». Αντιγράφουν το ποίημα και το αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Στη συνέχεια το μελετούν. Υπογραμμίζουν λέξεις – κλειδιά στο ποίημα όπως και στο παραμύθι και εν συνεχεία σε έγγραφο Word γράφουν ένα δικό τους ποίημα με θέμα το ψωμί και το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους.

2^η ώρα

Οι μαθητές της **πρώτης Ομάδας** αντιγράφουν από το ψηφιακό σχολείο www.dschoo1.edu.gr το λαϊκό παραμύθι «Ο φτωχός και τα γρόσια» που το αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Μελετούν το παραμύθι και στη συνέχεια καταγράφουν σε έγγραφο Word τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τις ομοιότητες και τις διαφορές που παρουσιάζει το παραμύθι αυτό με 'Το πιο γλυκό ψωμί' ως προς τα βασικά χαρακτηριστικά των παραμυθιών που παρουσίασαν με εννοιολογικό χάρτη στην προηγούμενη διδακτική ώρα. Το έγγραφο το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **δεύτερης Ομάδας** προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν τις φράσεις που συνέλεξαν την προηγούμενη ώρα από την Εκπαιδευτική Πύλη δημιουργώντας προτάσεις που αναδεικνύουν τη μεταφορική λειτουργία της γλώσσας μας χρησιμοποιώντας τη μηχανή αναζήτησης google. Συζητούν και στη συνέχεια καταγράφουν σε ένα έγγραφο Word τις προτάσεις αυτές, αλλά και τις σκέψεις τους σχετικά με τη βαρύτητα που δίνει η ελληνική γλώσσα στη λέξη *ψωμί*. Αναζητούν σχετικές εικόνες στην υπηρεσία της google images και αποθηκεύουν το έγγραφο και τις εικόνες σε ένα φάκελο της ομάδας τους στην επιφάνεια εργασίας με την ονομασία «Ομάδα Β'».

Οι μαθητές της **τρίτης Ομάδας** αναζητούν στην υπηρεσία της google images εικόνες πληκτρολογώντας 'εικόνες για το παραμύθι Το πιο γλυκό ψωμί'. Επιλέγουν απ' αυτές όσες κρίνουν ότι θα τις χρειαστούν, τις αριθμούν με τρόπο που να αποδίδει τη χρονική σειρά των γεγονότων και τις αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **τέταρτης Ομάδας** στηριζόμενοι στις σημειώσεις που κράτησαν την προηγούμενη ώρα προσπαθούν να συσχετίσουν την εποχή τους με εκείνη που γράφτηκε το παραμύθι. Βρίσκουν και καταγράφουν σε ένα έγγραφο Word που το αποθηκεύουν σε ένα φάκελο της ομάδας τους στην επιφάνεια εργασίας τους με την ονομασία «Ομάδα Δ'» στοιχεία πολιτισμού, έθιμα και αντιλήψεις που χάθηκαν με το πέρασμα των χρόνων και άλλα που έμειναν αναλλοίωτα και έτσι συνειδητοποιούν ότι οι άνθρωποι διαφορετικών εποχών δε λειτουργούν αυτόνομα αλλά υπάρχει μεταξύ τους επικοινωνία.

Οι μαθητές της **πέμπτης Ομάδας** αναζητούν στην ιστοσελίδα http://www.youtube.com/watch?v=JBwhv0rk_vc το τραγούδι του Μ. Θεοδωράκη « Το ψωμί μου είναι γλυκό» και το μεταφέρουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Στη συνέχεια αφού ακούν τους στίχους του τραγουδιού, συζητούν μεταξύ τους το νόημα των στίχων και καταγράφουν τα αποτελέσματα της συζήτησής τους σε έγγραφο Word που το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας.

3^η ώρα

Οι μαθητές της **πρώτης Ομάδας** επισκέπτονται την ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=qWqwYtyZl1I> και μεταφέρουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους βίντεο με την ηχογράφηση του παραμυθιού 'Το αηδόνι του αυτοκράτορα' του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Ακούν με προσοχή το παραμύθι και κρατούν σημειώσεις σχετικά με τις ομοιότητές του με το παραμύθι ' Το πιο γλυκό ψωμί' ως προς τους ήρωες και το αφηγηματικό μοτίβο: *πρόβλημα-ικανοποίηση* που επαναλαμβάνεται και στα δύο παραμύθια. Διαπιστώνουν ότι τα παραμύθια όλων των εποχών και όλων των χωρών -λαϊκά και έντεχνα- είναι παραλλαγές ενός παγκόσμιου προτύπου με διαχρονική αξία και διατυπώνουν τις σκέψεις τους σε ένα έγγραφο Word με τη χρήση επεξεργαστή κειμένου που το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **δεύτερης Ομάδας** αναζητούν στο ψηφιακό σχολείο www.dscool.edu.gr από το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή 'Το πιο γλυκό ψωμί' και το αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Στη συνέχεια το μελετούν προσεκτικά και υπογραμμίζουν με κόκκινο χρώμα τις φράσεις που η λέξη *ψωμί* χρησιμοποιείται στο παραμύθι μεταφορικά.

Οι μαθητές της **τρίτης Ομάδας** στηριζόμενοι στο παραμύθι και στις εικόνες που έχουν ήδη συλλέξει συντάσσουν κείμενο σε έγγραφο Word , το οποίο θα συνοδεύει τις διαφάνειες της παρουσίασης και το οποίο το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας. Στο κείμενό τους εμπειρικεύουν και την φράση του κειμένου που έχουν ήδη υπογραμμίσει και η οποία περικλείει την διδακτική πρόθεση του παραμυθιού.

Οι μαθητές της **τέταρτης Ομάδας** μελετούν τις εικόνες του παραμυθιού και χρησιμοποιώντας το εργαλείο *Ζωγραφική* των Windows απεικονίζουν σε μια ζωγραφιά μία εικόνα σχετική με το παραμύθι που την αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους

Οι μαθητές της **πέμπτης Ομάδας** επισκέπτονται την ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=RSVqmkV> και αναζητούν βίντεο με δραματοποίηση αποσπάσματος του παραμυθιού: ' Το πιο γλυκό ψωμί' από το σύλλογο Μανδρισιωτών Θρακιωτών Θέρμης. Παρακολουθούν το βίντεο και το μεταφέρουν σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους στο ιστολόγιο του μαθήματος. Στη συνέχεια συζητούν μεταξύ τους τις εντυπώσεις τους και κρατούν σημειώσεις.

4^η ώρα

Οι μαθητές της **πρώτης ομάδας** αντιγράφουν από το ψηφιακό σχολείο www.dscool.edu.gr και το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή το παραμύθι 'Το πιο γλυκό ψωμί' και το αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους. Κατόπιν αντικαθιστούν φράσεις του παραμυθιού με δικές τους επιδιώκοντας να δώσουν στην ιστορία ύφος χιουμοριστικό και ένα

διαφορετικό τέλος, και έτσι ασκούνται στη δημιουργική γραφή (κριτικός γραμματισμός) φτιάχνοντας το δικό τους παραμύθι.

Οι μαθητές της **δεύτερης Ομάδας** επισκέπτονται από την υπηρεσία της Εκπαιδευτικής Πύλης *Ανεμόσκαλα* το εργαλείο ‘ συμφραστικοί πίνακες για μείζονες Νεοέλληνες ποιητές’ και αναζητούν το ποίημα του Μίλτου Σαχτούρη « Το ψωμί». Αποθηκεύουν το ποίημα στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους και στη συνέχεια ακολουθώντας την ομαδοσυνεργατική μέθοδο συζητούν μεταξύ τους και ανακαλύπτουν τη σημασία που έχει η λέξη ‘ψωμί’ στο ποίημα αυτό. Στη συνέχεια καταγράφουν σε έγγραφο Word τα συμπεράσματά τους και το αποθηκεύουν στο φάκελο της ομάδας τους στην επιφάνεια εργασίας.

Οι μαθητές της **τρίτης Ομάδας** χρησιμοποιώντας την υπηρεσία της google Drive *Παρουσιάσεις* δημιουργούν παρουσίαση με την οποία αφηγούνται ψηφιακά το παραμύθι. Σε κάθε διαφάνεια τοποθετούν μια εικόνα από αυτές που έχουν ήδη αποθηκεύσει στο φάκελο στην επιφάνεια εργασίας τηρώντας τη χρονολογική σειρά των γεγονότων και συνοδεύουν την εικόνα με κείμενο λίγων σειρών που έχουν ήδη ετοιμάσει σε έγγραφο Word. Φροντίζουν η εξιστόρησή τους να αποδίδει το κεντρικό νόημα του παραμυθιού και να περιέχει τη φράση που έχουν ήδη υπογραμμίσει στο κείμενο σε προηγούμενη ώρα και αποθηκεύουν τη παρουσίαση στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **τέταρτης Ομάδας** διαβάζουν προσεκτικά ξανά το παραμύθι ‘Το πιο γλυκό ψωμί’ και κρατούν σημειώσεις για τον παραδοσιακό τρόπο παρασκευής ψωμιού από τα τρία στάδια δοκιμασιών του βασιλιά. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την υπηρεσία της google Drive *Παρουσιάσεις* επιχειρούν να αποδώσουν σχηματικά την παραδοσιακή διαδικασία παραγωγής ψωμιού όπως αυτή περιγράφεται στο παραμύθι σε ένα εννοιολογικό χάρτη, ο οποίος θα παρουσιάζει σχηματικά την παραδοσιακή διαδικασία παραγωγής ψωμιού και θα τους δώσει έτσι τη δυνατότητα να κατανοήσουν καλύτερα το μόχθο του εργάτη της γης των παλαιότερων χρόνων. Το χάρτη αποθηκεύουν στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας τους.

Οι μαθητές της **πέμπτης Ομάδας** με βάση τις σημειώσεις που κράτησαν την προηγούμενη ώρα καταγράφουν σε έγγραφο Word που το αποθηκεύουν σε ένα φάκελο στην επιφάνεια εργασίας τους με την ονομασία «Ομάδα Ε΄» τις εντυπώσεις τους από το βίντεο με τη δραματοποίηση του παραμυθιού. Εστιάζουν στη σκηνή που τους άρεσε περισσότερο και προτείνουν κάποιες διαφορετικές εκδοχές. Έτσι συμμετέχουν δημιουργικά μπαίνοντας στη θέση των προσώπων που πήραν μέρος στην παράσταση με το να αλλάζουν κάποια σημεία του έργου.

5^η ώρα

Οι μαθητές όλων των ομάδων κάνουν ένα τελικό έλεγχο των εργασιών τους και αξιολογούν το υλικό που έχουν συλλέξει. Στη συνέχεια δημοσιεύουν τις εργασίες τους στο ιστολόγιο του

μαθήματος σε πέντε διαφορετικές αναρτήσεις, μία για κάθε ομάδα δημιουργώντας πολυτροπικά κείμενα έχοντας συμπληρώσει τις αναρτήσεις τους με ετικέτες. Συγκεκριμένα:

Η **πρώτη Ομάδα** δημιουργεί στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας της πολυτροπικό κείμενο. Συμπληρώνει το προσχέδιο που περιέχει έναν εννοιολογικό χάρτη, ένα βίντεο από την ιστοσελίδα youtube.gr και αντικατάσταση λέξεων σε κείμενο από www.dschoool.edu.gr με τα τρία έγγραφα Word από το φάκελο της ομάδας τους. Κατόπιν προσθέτει τη ετικέτα: «Χαρακτηριστικά παραμυθιού» και το εισάγει σε ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης.

Η **δεύτερη Ομάδα** οδηγείται στη δημιουργία πολυτροπικού κειμένου με τα υπογραμμισμένα χωρία στο προσχέδιο ανάρτησης μεταφέροντας στο προσχέδιο τα δύο έγγραφα Word και τις εικόνες που έχει αποθηκεύσει στο φάκελο της ομάδας τους. Οι μαθητές της ομάδας προσθέτουν την ετικέτα: « Συμβολική χρήση ψωμιού» και εισάγουν ανάρτηση στο ιστολόγιο του μαθήματος.

Η **τρίτη Ομάδα** συμπληρώνει το προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας της που περιέχει ένα υπογραμμισμένο κείμενο και μια Παρουσίαση με το έγγραφο Word που έχει αποθηκεύσει στο φάκελό της στην επιφάνεια εργασίας και δημιουργεί πολυτροπικό κείμενο. Στη συνέχεια προσθέτει την ετικέτα:« Αφήγηση με στίχους και εικόνες» και προχωρά σε ανάρτηση στο ιστολόγιο του μαθήματος.

Η **τέταρτη Ομάδα** προσθέτει στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας της που περιλαμβάνει υπογραμμισμένα χωρία, μια ζωγραφική απεικόνιση και έναν εννοιολογικό χάρτη, το έγγραφο Word από το φάκελο της ομάδας τους και δημιουργεί πολυτροπικό κείμενο. Προσθέτει την ετικέτα « Πολιτισμός – Αντιλήψεις» και εισάγει ανάρτηση στο ιστολόγιο του μαθήματος.

Η **πέμπτη Ομάδα** δημιουργεί στο προσχέδιο της ομάδας της πολυτροπικό κείμενο που περιλαμβάνει κείμενο από την ιστοσελίδα του Νέου Ελληνισμού www.snhell.gr, δύο βίντεο από το youtube.gr και τρία έγγραφα Word που οι μαθητές τα αντιγράφουν από το φάκελο της ομάδας τους. Οι μαθητές προσθέτουν την ετικέτα:« Συνομιλία τεχνών» και εισάγουν ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης.

Δ΄ΦΑΣΗ (1 διδακτική ώρα στην τάξη)

Στην τελευταία αυτή φάση έχει ολοκληρωθεί η εργασία και η εκπαιδευτικός και οι μαθητές καλούνται να αναφερθούν στα αποτελέσματα της διδακτικής αυτής προσέγγισης. Τα συμπεράσματα προκύπτουν από την πορεία της συνεργασίας κατά τη διάρκεια της εκπόνησης των εργασιών, όσο και από τις απαντήσεις των μαθητών στα φύλλα εργασίας. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει σε βιντεοπροβολέα στην τάξη τις εργασίες της που έχει αναρτήσει ήδη στο ιστολόγιο του μαθήματος και απαντά στις ερωτήσεις των άλλων ομάδων. Εκφράζει επίσης τις απόψεις για τις εργασίες των άλλων ομάδων παραθέτοντας προφορικά σχόλια. Οι μαθητές στη συνέχεια απαντούν στο φύλλο αξιολόγησης που τους διανέμεται σε έντυπη μορφή από τη διδάσκουσα και ακολουθεί συζήτηση με την οποία οι μαθητές οδηγούνται σταδιακά στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αξία των λαϊκών παραμυθιών και τη συμβολή των ΤΠΕ στη σύγχρονη προσέγγισή τους.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η διδάσκουσα αξιολογεί τις εργασίες και την αποτελεσματικότητα του σεναρίου όσον αφορά την πρόκληση του ενδιαφέροντος, την ενεργή συμμετοχή των μαθητών στη διεκπεραίωση των φύλλων εργασίας με πνεύμα συνεργασίας και ομαδικότητας, την επάρκεια στη συλλογή στοιχείων μέσω των δυνατοτήτων που τους παρέχει το ηλεκτρονικό περιβάλλον, την ακρίβεια των απαντήσεων και τη χρήση των εργαλείων ΤΠΕ, τον τρόπο παρουσίασης και την ανταπόκριση προς τους αρχικούς στόχους.

Οι μαθητές κατά τη διάρκεια της Δ' φάσης κρίνουν και συγκρίνουν τα αποτελέσματα των ερευνών της δικιάς τους ομάδας όσο και των άλλων ομάδων επιχειρώντας αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση και απαντούν στο παρακάτω φύλλο αξιολόγησης που στόχο έχει να διερευνήσει τις στάσεις των μαθητών στις Νέες Τεχνολογίες και την αξιολόγηση της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης.

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Υπογράμμισε την απάντηση που σου ταιριάζει περισσότερο σε κάθε περίπτωση.

Συμπλήρωσε την Ομάδα στη οποία συμμετείχες: **Α Β Γ Δ Ε**

A. Η συγκεκριμένη εργασία ήταν ενδιαφέρουσα :

α. Γιατί εκτός από το βιβλίο χρησιμοποιήσαμε Υ/Η:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

β. Γιατί η εργασία ήταν ομαδική:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

γ. Γιατί πήραμε πρωτοβουλίες:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

δ. Γιατί οι ομάδες παρουσιάσαμε τα αποτελέσματα των εργασιών μας σε ιστολόγιο στην τάξη:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

B. Η συγκεκριμένη διδακτική προσέγγιση δε μου άρεσε:

α. Γιατί δεν καταλάβαινα το φύλλο εργασίας:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

β. Γιατί δεν κατανόησα σε βάθος το συγκεκριμένο κείμενο :

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

γ. Γιατί δε εξοικειώθηκα με τα Web 2 εργαλεία:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

δ. Γιατί δεν μπόρεσα να συνεργαστώ με τα άλλα μέλη της ομάδας:

ΚΑΘΟΛΟΥ ΛΙΓΟ ΠΟΛΥ

Γ. Ποιες σκέψεις και ποια συναισθήματα σας δημιουργήθηκαν από την επαφή με το παραμύθι μετά τη χρήση ΤΠΕ;

ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Οι μαθητές έδειξαν από την αρχή ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διδακτική αυτή προσέγγιση με χρήση ΤΠΕ. Η διδάσκουσα παρατηρούσε διακριτικά την εργασία των μαθητών σε όλες τις φάσεις διδασκαλίας. Οι περισσότεροι ήταν εξοικειωμένοι με τα εργαλεία πλοήγησης στο διαδίκτυο, συμμετείχαν ενεργά στη διεκπεραίωση των φύλλων εργασίας και ανταποκρίθηκαν ικανοποιητικά στους αρχικούς στόχους. Υπήρξαν όμως και κάποιοι μαθητές, ευτυχώς λίγοι οι οποίοι δυσκολεύτηκαν. Στα σχόλια και τις παρατηρήσεις που έκανε η μια ομάδα στην άλλη κατά τη διάρκεια της Δ'φάσης οι μαθητές έδειχναν ιδιαίτερο ζήλο. Ακόμη στα φύλλα αξιολόγησης οι μαθητές στο σύνολο τους εξέφρασαν θετική στάση στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών. Προσέγγισαν τη μελέτη του παραμυθιού με περισσότερο ενδιαφέρον και πιο διασκεδαστικά χωρίς να δυσανασχετούν με τα φύλλα εργασίας, ακόμη και οι αδύναμοι μαθητές.

Για τέτοιου είδους εγχειρήματα, όμως, πρόβλημα μπορεί να αποτελέσει η διαθεσιμότητα του εργαστηρίου της Πληροφορικής και το σχολικό αναλυτικό πρόγραμμα, καθώς απαιτούνται αρκετές διδακτικές ώρες για τη διεκπεραίωση των εργασιών.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση μπορεί να επεκταθεί σε project στα πλαίσια του οποίου εξασφαλίζεται περισσότερος χρόνος για διερεύνηση σε περισσότερους δικτυακούς τόπους και εκπόνηση των εργασιών. Οι μαθητές μπορούν να συγκεντρώσουν λαϊκά παραμύθια του τόπου τους, να τα καταγράψουν με χρήση επεξεργαστή κειμένου, να αναζητήσουν εικόνες σχετικές μέσω των μηχανών αναζήτησης ή να δημιουργήσουν δικές τους ζωγραφικές συνθέσεις με τη συγκεκριμένη θεματική. Μπορούν ακόμη να αφηγηθούν τα παραμύθια που συγκέντρωσαν ψηφιακά με τη χρήση του εργαλείου της google drive *Παρουσιάσεις* και να τα παρουσιάσουν στο τέλος της σχολικής χρονιάς στους υπόλοιπους μαθητές του σχολείου στα πλαίσια της παρουσίασης των πολιτιστικών προγραμμάτων. Διαθεματικά μπορούν με τη συνεργασία του καθηγητή μουσικής να συνοδεύσουν την παρουσίαση των παραμυθιών του τόπου τους με τοπική παραδοσιακή μουσική.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1

1. Να αναζητήσετε στις παρακάτω προτεινόμενες ιστοσελίδες τα βασικά χαρακτηριστικά του λαϊκού παραμυθιού και να καταγράψετε σε έγγραφο Word. Στη συνέχεια να δημιουργήσετε εννοιολογικό χάρτη που να αποδίδει σχηματικά τα βασικά αυτά χαρακτηριστικά του παραμυθιού χρησιμοποιώντας την υπηρεσία της google drive 'Παρουσιάσεις', τον οποίο να μεταφέρετε σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας. Ενδεικτικά εστιάστε στα γνωρίσματά τους σχετικά με το χώρο, το χρόνο, τα πρόσωπα, το σκοπό, τα αφηγηματικά μοτίβα και τη γλώσσα.

Προτεινόμενοι σύνδεσμοι για αναζήτηση υλικού και διασαφήνιση όρων:

- el.wikipedia.org
- Εκπαιδευτική Πύλη www.greek-languages.gr και στη στήλη Λεξικά.

2. Να αντιγράψετε από το ψηφιακό σχολείο www.dschoo1.edu.gr το παραμύθι 'Ο φτωχός και τα γρόσια' και αφού το αποθηκεύσετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας να βρείτε ομοιότητες και διαφορές με το παραμύθι 'Το πιο γλυκό ψωμί' ως προς τα βασικά γνωρίσματα του παραμυθιού. Να καταγράψετε την εργασία σας σε έγγραφο Word και να το αποθηκεύσετε σε ένα φάκελο στην επιφάνεια εργασίας σας με την ονομασία «Ομάδα Α'» .

3. Να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=qWqwYtyZl1I> και να μεταφέρετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας το βίντεο με την ηχογράφιση του παραμυθιού του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν «Το αηδόνι του αυτοκράτορα». Στη συνέχεια αφού το ακούσετε προσεκτικά να κρατήσετε σημειώσεις σε ένα έγγραφο Word σχετικά με τις ομοιότητές του με το παραμύθι «Το πιο γλυκό ψωμί» και να το αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας σας. Ενδεικτικά μπορείτε να εστιάσετε : α. στους ήρωες, β. στα αφηγηματικά μοτίβα.

4. Να αντιγράψετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας από το ψηφιακό σχολείο www.dschoo1.edu.gr το παραμύθι 'Το πιο γλυκό ψωμί' από το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή. Αντικαθιστώντας φράσεις του παραμυθιού με δικές σας πιο χιουμοριστικές και πιο παραμυθένιες να ξαναγράψετε το παραμύθι «Το πιο γλυκό ψωμί» δίνοντάς του διαφορετικό τέλος.

Να αντιγράψετε τα 3 έγγραφα Word από το φάκελο στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας δημιουργώντας πολυτροπικό κείμενο και να εισάγετε ανάρτηση στο ιστολόγιο του μαθήματος προσθέτοντας και αντίστοιχη ετικέτα «Χαρακτηριστικά παραμυθιού».

Φύλλο Εργασίας 2

1. Να επισκεφτείτε την Εκπαιδευτική Πύλη www.greek-languages.gr και αφού αναζητήσετε στη στήλη «Αναζήτηση στα Λεξικά» τη λέξη 'ψωμί' να εντοπίσετε και να αντιγράψετε σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας τις φράσεις της ελληνικής γλώσσας που εμπεριέχουν τη λέξη ψωμί με συμβολική σημασία υπογραμμίζοντας με μπλε χρώμα την ερμηνεία τους και με κίτρινο χρώμα τη φράση που ταιριάζει στο συγκεκριμένο κείμενο.
2. Να δώσετε ενδεικτικά παραδείγματα αυθεντικού λόγου με τη βοήθεια της μηχανής αναζήτησης google για κάθε μία από τις παραπάνω φράσεις σε ένα κείμενο σε έγγραφο Word , όπου θα συμπεριλάβετε τα συμπεράσματά σας σχετικά με τη βαρύτητα που δίνει η ελληνική γλώσσα στη λέξη ψωμί και να αναζητήσετε σχετικές εικόνες στην υπηρεσία google images. Να αποθηκεύσετε το έγγραφο Word και τις εικόνες από την google images σε φάκελο στην επιφάνεια εργασίας με την ονομασία «Ομάδα Β'»
3. Αφού βρείτε στο ψηφιακό σχολείο www.dschooll.edu.gr το κείμενο 'Το πιο γλυκό ψωμί' από το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή και το αντιγράψετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας ,να εντοπίσετε στο κείμενο φράσεις, όπου η λέξη 'ψωμί' χρησιμοποιείται μεταφορικά και να τις υπογραμμίσετε με κόκκινο χρώμα.
4. Να πληκτρολογήσετε τη σελίδα www.greek-languages.gr και επιλέξτε από την υπηρεσία Ανεμόσκαλα το εργαλείο 'συμφραστικοί πίνακες για μείζονες Νεοέλληνες ποιητές' το ποίημα του Μίλτου Σαχτούρη « Το ψωμί». Να το αντιγράψετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας και στη συνέχεια σε ένα έγγραφο Word να εντοπίσετε ποια από τις σημασίες που βρήκατε στην Εκπαιδευτική Πύλη έχει η λέξη «ψωμί» στο ποίημα αυτό. Να αποθηκεύσετε το έγγραφο στο φάκελο της ομάδας.

Να αντιγράψετε τα 2 έγγραφα Word και τις εικόνες από την υπηρεσία google images από το φάκελο της επιφάνειας εργασίας στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας δημιουργώντας πολυτροπικό κείμενο και να εισάγετε ανάρτηση στο ιστολόγιο του μαθήματος προσθέτοντας και αντίστοιχη θεματική ετικέτα: «Συμβολική χρήση ψωμιού».

Φύλλο Εργασίας 3

1. Στο κείμενο 'Το πιο γλυκό ψωμί' που έχετε αντιγράψει σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας από το ψηφιακό σχολείο www.dschoool.edu.gr και το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή να υπογραμμίσετε με έντονη γραφή τη φράση που θεωρείτε ότι περικλείει το βασικό νόημα του παραμυθιού. Στη συνέχεια γράψτε το δικό σας ποίημα σε έγγραφο Word το οποίο να το αποθηκεύσετε σε ένα φάκελο στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας με την ονομασία «Ομάδα Γ'» και στο οποίο να αφηγήσετε την ιστορία του παραμυθιού.
2. Να αναζητήσετε στην υπηρεσία google images φωτογραφικές απεικονίσεις του παραμυθιού πληκτρολογώντας 'εικόνες για το παραμύθι Το πιο γλυκό ψωμί' και αφού τις κατατάξετε με τρόπο που να αποδίδει τη χρονική σειρά των γεγονότων να τις αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας σας.
3. Να συντάξετε κείμενο σε έγγραφο Word που θα το αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας σας και το οποίο θα χρησιμοποιήσετε σε καθεμιά από τις λεζάντες που θα συνοδεύουν τις εικόνες της παρουσίασης εμπερικλείοντας τη φράση που υπογραμμίσατε στο κείμενο και η οποία αποδίδει νοηματικά τη διδακτική πρόθεση του παραμυθιού.
4. Χρησιμοποιώντας την υπηρεσία Παρουσιάσεις της Google Drive να δημιουργήσετε παρουσίαση με την οποία θα αποδίδετε την ιστορία του παραμυθιού με τη διαδοχική παρουσίαση των εικόνων που έχετε στη διάθεσή σας και το κείμενο των λεζάντων και να την μεταφέρετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας.

Να συμπληρώσετε το προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας με το έγγραφο Word και να το εισάγετε σε ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης προσθέτοντας την αντίστοιχη θεματική ετικέτα: «Αφήγηση με στίχους και εικόνες»

Φύλλο Εργασίας 4

1. Αφού αντιγράψετε σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας από το ψηφιακό σχολείο www.dschoool.edu.gr το παραμύθι 'Το πιο γλυκό ψωμί' από το εμπλουτισμένο βιβλίο του μαθητή να υπογραμμίσετε στο κείμενο με μπλε χρώμα εικόνες που καθρεπτίζουν όψεις της λαϊκής ζωής που σιγά σιγά σβήνουν ή έχουν ήδη χαθεί και με πράσινο χρώμα εικόνες που παρουσιάζουν συνήθειες ή αντιλήψεις του λαού μας που εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη και σήμερα.
2. Στηριζόμενοι στην προηγούμενη δραστηριότητα να καταγράψετε σ' ένα έγγραφο Word που θα αποθηκεύσετε σε ένα φάκελο στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή σας με την ονομασία «Ομάδα Δ'» στοιχεία πολιτισμού και αντιλήψεις της εποχής που γράφτηκε το παραμύθι και να τις εντάξετε στη δική σας εποχή.
3. Να απεικονίσετε σε μια ζωγραφιά χρησιμοποιώντας το εργαλείο 'Ζωγραφική' των Windows μία εικόνα σχετική με το παραμύθι και να μεταφέρετε τη ζωγραφιά σας στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας.
4. Να αποδώσετε σχηματικά σε ένα εννοιολογικό χάρτη χρησιμοποιώντας την υπηρεσία της google drive Παρουσιάσεις την παραδοσιακή διαδικασία παραγωγής ψωμιού, όπως παρουσιάζεται στο παραμύθι και να μεταφέρετε το χάρτη στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας .

Να δημιουργήσετε πολυτροπικό κείμενο συμπληρώνοντας το προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας με το έγγραφο Word που βρίσκεται στο φάκελο της ομάδας και να το εισάγετε σε ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης προσθέτοντας την αντίστοιχη θεματική ετικέτα: « Πολιτισμός – Αντιλήψεις».

Φύλλο Εργασίας 5

1. Να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού www.snhell.gr το ποίημα του Χ. Σακελλαρίου « Ο κύκλος του ψωμιού» και να το αντιγράψετε σε προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας. Στη συνέχεια στηριζόμενοι σε λέξεις-φράσεις από το παραμύθι που μελετήσατε και από το ποίημα του Χ. Σακελλαρίου να επιχειρήσετε να γράψετε ένα δικό σας ποίημα σε έγγραφο Word που θα το αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας σας.

2. Να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα http://www.youtube.com/watch?v=JBwhv0pk_vc και να μεταφέρετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας το τραγούδι 'Το ψωμί μου είναι γλυκό' (Μ. Θεοδωράκης, Μ. Ελευθερίου). Να δώσετε το νόημα των στίχων του τραγουδιού σε ένα σύντομο κείμενο σε έγγραφο Word που θα το αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας.

3. Να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα <http://www.youtube.com/watch?v=RSVqmkVul> βίντεο με δραματοποίηση αποσπάσματος από το παραμύθι ' Το πιο γλυκό ψωμί' από το σύλλογο Μανδρισιωτών Θρακιωτών Θέρμης και να το μεταφέρετε στο προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας. Στη συνέχεια να συζητήσετε σχετικά με τις εντυπώσεις που σας προκάλεσε και να κρατήσετε σημειώσεις.

4. Να καταγράψετε σε ένα έγγραφο Word που θα το αποθηκεύσετε στο φάκελο της ομάδας σας στην επιφάνεια εργασίας με την ονομασία «Ομάδα Ε΄» τις εντυπώσεις σας από τη θεατρική παράσταση. Ποια σκηνή σας άρεσε περισσότερο και τι πιστεύετε ότι θα αλλάζατε αν συμμετείχατε εσείς σ' αυτή την παράσταση;

Να δημιουργήσετε πολυτροπικό κείμενο συμπληρώνοντας το προσχέδιο ανάρτησης της ομάδας σας με τα τρία έγγραφα Word που βρίσκονται στο φάκελο της ομάδας και να το εισάγετε σε ανάρτηση στο ιστολόγιο της τάξης προσθέτοντας την αντίστοιχη θεματική ετικέτα: « Συνομιλία των τεχνών».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η διδασκαλία του παραμυθιού ‘ Το πιο γλυκό ψωμί’ με χρήση των Νέων τεχνολογιών ήταν πραγματικά ενδιαφέροντα τόσο για την καθηγήτρια όσο και για τους μαθητές. Ήταν μια ευχάριστη εμπειρία καθώς έδωσε τη δυνατότητα μιας διαφορετικής προσέγγισης της Λογοτεχνίας ξεφεύγοντας από την παραδοσιακή φιλολογική διδασκαλία. Οι μαθητές επισκέφτηκαν ιστοσελίδες και αναζήτησαν πληροφορίες και εικόνες, σχηματοποίησαν σε χάρτες έννοιες, είδαν θεατρικές διασκευές του παραμυθιού, άκουσαν την ηχογραφημένη αφήγηση ενός άλλου παραμυθιού, απόλαυσαν ένα μελοποιημένο τραγούδι σχετικό με το κείμενο, δημιούργησαν τα δικά τους ποιήματα και αφηγήθηκαν ψηφιακά το παραμύθι με μια δικά τους παρουσίαση. Έτσι το παραμύθι ζωντάνεψε στα μάτια τους και το μάθημα της Λογοτεχνίας πήρε άλλες διαστάσεις.

Η εργασία έχει αναρτηθεί στην παρακάτω διεύθυνση:

<http://2gymnasioagrinioa2.blogspot.gr/>